

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-३ (SEM-6)	प्रश्नपत्रम् – ५	गुणाः – ७०
विषयः – साहित्यशास्त्रम्	----	समयः – ११ तः २
दिनाङ्कः – २२/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – किरातार्जुनीयम् – १-२ सर्गौ मल्लिनाथटीकासहितम्)	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	एकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लेख्यम् । किरातार्जुनीयस्य श्लोकोल्लेखपूर्वकं कथासारः लेख्यम् । अथवा महाकाव्यस्य लक्षणानि विलिख्य किरातार्जुनीयस्य महाकाव्यत्वेन मूल्याङ्कनं करणीयम् ।	०८
प्रश्नः -२	टिप्पणीद्वयं लेख्यम् । (१) भारवेः शैली । (२) धण्डाप्रथटीकायाः महत्त्वम् । (३) भारवेः जीवनपरिचयः । (४) किरातार्जुनीयेऽलङ्कारनिरूपणम् ।	०८
प्रश्नः -३	चत्वारः प्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः । (१) किरातार्जुनीयस्य फलं किम् ? (२) किरातार्जुनीयस्य मुख्यरसः कः ? (३) कौ मध्यमपाण्डवौ मन्येते ? (४) महाकाव्ये कति सर्गाः भवन्ति ? (५) किरातार्जुनीयस्य आधारग्रन्थः कः ?	०४
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ४	द्वयोः ससन्दर्भं मल्लिनाथटीकानुसारं व्याख्या विधेया । (१) द्विपां विधाताय विधातुमिच्छतो रहस्यनुज्ञामधिगम्य भूभृतः । स सौष्ठवौदार्यविशेषशालिनीं विनिश्चितार्थामिति वाचमाददे ॥ (२) कथाप्रसङ्गेन जनैरुदाहृतादनुस्मृताखण्डलसूनुविक्रमः । तवाभिधानाद्वयथते नताननः स दुःसहान्मन्त्रपदादिवोरगः ॥ (३) पुरःसरा धामवतां यशोधनाः सुदुःसहं प्राप्य निकारमीदृशम् । भवादृशाश्चेदधिकुर्वते रतिं निराश्रया हन्त हता मनस्विता ॥	०८
प्रश्नः -५	प्रथमसर्गस्य सारांशः श्लोकोल्लेखपूर्वकं लेख्यः । अथवा युधिष्ठिरं प्रति वनेचरस्योक्तिः श्लोकोल्लेखपूर्वकं प्रतिपादनीया ।	०८
प्रश्नः -६	टिप्पणीद्वयं नातिविस्तरेण लेख्यम् । (१) “हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः” इत्यस्य भावार्थः लेख्यः । (२) प्रथमसर्गस्थः युधिष्ठिरः । (३) वनेचरः ।	०४

प्रश्न: -७	पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।	०५
	(१) “गुणलुब्धां स्वयमेव सम्पदः” इति कस्योक्तिः ? (२) सर्वसम्पदः कुत्र रतिं कुर्वते ? (३) महौजसः इत्यस्य रूपपरिचयं कारयन्तु । (४) “इषवः” अर्थात् किम् ? (५) “शिवारुतैः” इति शब्दस्य कोऽर्थः ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्न: -८	द्वयोः ससन्दर्भं मल्लिनाथटीकानुसारं व्याख्या लेख्या ।	०८
	(१) परिणामसुखे गरीयसि व्यथकेऽस्मिन्वचसि क्षतौजसाम् । अतिवीर्यवतीव भेषजे बहुरल्पीयसि दृश्यते गुणः ॥ (२) विपदोऽभिभावन्त्यविक्रमं रहयत्यापदुपेतमायतिः । नियता लघुना निरायतेरगरीयन्न पदं नृपश्रियः ॥ (३) सुहृदः सहजास्तथेतरे मतमेषां न विलङ्घयन्ति ये । विनयादिव यापयन्ति ते धृतराष्ट्रात्मजमात्मसिद्धये ॥	
प्रश्न: -९	द्वितीयसर्गस्य सारांशः श्लोकोल्लेखपूर्वकं लेख्यः । अथवा भीमस्योक्तिः श्लोकोल्लेखपूर्वकं लेखनीया ।	०८
प्रश्न: -१०	टिप्पणीद्वयं नातिविस्तरेण लेख्यम् ।	०४
	(१) द्वितीयसर्गस्य विशेषताः । (२) सर्गद्वये निरूपितं युधिष्ठिरस्य चरित्रचित्रणम् । (३) युधिष्ठिरं प्रति द्रौपदीकथनम् ।	
प्रश्न: -११	पञ्चप्रश्नाः एकैकवाक्यद्वारा समाधेयाः ।	०५
	(१) वृकोदरः कः ? (२) “प्रभुशक्तिः” इत्यस्य कोऽर्थः ? (३) कति श्लोकाः द्वितीयसर्गे ? (४) द्वितीयसर्गान्ते किं छन्दः ? (५) “कार्मुकम्” अर्थात् किम् ? (६) द्रुपदात्मजा का ?	
